

Arrêt de la Cour
Sag C-342/03

Kongeriget Spanien

mod

Rådet for Den Europæiske Union

»Fælles handelspolitik – tunfiskekonserver med oprindelse i Thailand og Filippinerne – mægling i WTO – forordning (EF) nr. 975/2003 – toldkontingent«

Forslag til afgørelse fra generaladvokat F.G. Jacobs fremsat den 2. december 2004

Domstolens dom (Første Afdeling) af 10. marts 2005

Sammendrag af dom

1. *Fælles handelspolitik – samhandel med tredjelande – princippet om fællesskabspræference – rækkevidde*

2. *Fælles handelspolitik – samhandel med tredjelande – vedtagelse af toldmæssige foranstaltninger – betingelse om, at der ikke må være nogen ulemper for EF-producenterne – ulovlig*

3. *Annulationssøgsmål – anbringender – en medlemsstats påberåbelse af, at der er sket tilsidesættelse af de erhvervsdrivendes berettigede forventning – formaliteten*

4. *Fælles handelspolitik – reguleret af Fællesskabets institutioner – skøn – de erhvervsdrivendes berettigede forventning om, at en eksisterende situation vil blive opretholdt – foreligger ikke*

(Rådets forordning nr. 975/2003)

5. *Institutionernes retsakter – begrundelse – pligt – rækkevidde – forordninger*

(Art. 253 EF)

6. *Annulationssøgsmål – anbringender – magtfordrejning – begreb*

1. Selv om »fællesskabspræferencen« er et af de hensyn af politisk art, som fællesskabsinstitutionerne baserer sig på i forbindelse med vedtagelsen af samhandelsordninger med tredjelande, udgør denne præference dog under ingen omstændigheder et retskrav, hvis tilsidesættelse kan medføre, at en afledt retsakt bliver ugyldig.

(jf. præmis 18 og 19)

2. Fællesskabsretten indeholder ikke et forbud mod vedtagelse af toldmæssige foranstaltninger, der alene har den virkning på konkurrencen, at de berørte producenter oplever en nedgang i deres afsætning, og at der skabes ulige konkurrencevilkår mellem på den ene side de berørte tredjelande og på den anden Fællesskabet på grund af forskelle i omkostninger til social sikring, miljøbeskyttelse og kvalitetskontrol af produkter.

Et sådant forbud ville forhindre Fællesskabet i at medvirke til den gradvise fjernelse af restriktionerne for international samhandel. Enhver nedsættelse af toldafgifterne kan nemlig have en vis indvirkning på konkurrencen mellem produkter, der indføres fra tredjelande, og tilsvarende produkter fra Fællesskabet til ulempe for EF-producenterne. Enhver anden fortolkning kunne betyde, at Fællesskabet aldrig ville kunne nedsætte toldafgifterne på importerede varer.

(jf. præmis 24 og 25)

3. Selv om adgangen til at påberåbe sig princippet om beskyttelse af den berettigede forventning står åben for enhver erhvervsdrivende, der har en begrundet forventning, som en fællesskabsinstitution har givet anledning til, er der intet til hinder for, at en medlemsstat under et annullationssøgsmål selv gør gældende, at en retsakt fra institutionerne gør indgreb i visse erhvervsdrivendes berettigede forventninger.

(jf. præmis 47)

4. Når de erhvervsdrivende kan påregne gennemførelsen af en fællesskabsforanstaltning, der kan påvirke deres interesser, kan de imidlertid ikke påberåbe sig princippet om beskyttelse af den berettigede forventning.

Da Fællesskabets institutioner har et skøn ved valget af de nødvendige foranstaltninger til at gennemføre den fælles handelspolitik, kan de erhvervsdrivende ikke have nogen berettiget forventning om, at en eksisterende situation vil blive opretholdt.

(jf. præmis 48 og 49)

5. Den begrundelse af fællesskabsforordninger, som kræves i henhold til artikel 253 EF, skal klart og utvetydigt angive de betragtninger, som den institution, der har udstedt den pågældende retsakt, har lagt til grund, således at de berørte parter kan få kendskab til grundlaget for den trufne foranstaltning, og således at Domstolen kan udøve sin prøvelsesret.

Når der er tale om en almen gyldig retsakt, behøver begrundelsen kun at angive de samlede omstændigheder, der har ført til, at retsakten er blevet udstedt, og de generelle formål, den skal opfylde.

(jf. præmis 54 og 55)

6. En retsakt er kun behæftet med magtfordrejning, såfremt det på grundlag af objektive, relevante og samstemmende indicier fremgår, at den må antages at være truffet udelukkende eller dog i det mindste overvejende for at forfølge andre formål end dem, der er angivet, eller for at omgå en fremgangsmåde, der særligt er fastsat ved traktaten for at imødegå konkret foreliggende vanskeligheder.

(jf. præmis 64)

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)
10. marts 2005(1)

»Fælles handelspolitik – tunfiskekonserver med oprindelse i Thailand og Filippinerne – mægling i WTO – forordning (EF) nr. 975/2003 – toldkontingent«

I sag C-342/03, angående et annulationssøgsmål i henhold til artikel 230 EF, anlagt den 4. august 2003,

Kongeriget Spanien ved N. Díaz Abad, som befuldmægtiget, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger,

Rådet for Den Europæiske Union ved M. Bishop og D. Canga Fano, som befuldmægtigede, sagsøgt,

støttet af: **Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber** ved X. Lewis og R. Vidal Puig, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

intervenient,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, P. Jann, og dommerne N. Colneric, J.N. Cunha Rodrigues, M. Ilešić (refererende dommer) og E. Levits,

generaladvokat: F.G. Jacobs

justitssekretær: R. Grass,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 2. december 2004,

afsagt følgende

Dom

1 I stævningen har Kongeriget Spanien nedlagt påstand om annullation af Rådets forordning (EF) nr. 975/2003 af 5. juni 2003 om åbning og forvaltning af et toldkontingent for indførsel af tunfiskekonserver henhørende under KN-kode 1604 14 11, 1604 14 18 og 1604 20 70 (EFT L 141, s. 1).

Retsforskrifter

2 Artikel 1 i forordning nr. 975/2003 bestemmer, at: »[f]ra den 1. juli 2003 henføres indførslen af tunfiskekonserver henhørende under KN-kode 1604 14 11, 1604 14 18 og 1604 20 70 med oprindelse i alle lande under en toldsats på 12% inden for det toldkontingent, der

er åbnet i overensstemmelse med denne forordning.«

3 Forordningens artikel 2 bestemmer:

»Kontingentet åbnes årligt og gælder indledningsvis i fem år. Kontingentmængden fastsættes for de første to år som følger:

–25 000 tons fra den 1. juli 2003 til den 30. juni 2004

–25 750 tons fra den 1. juli 2004 til den 30. juni 2005.«

4 Ifølge forordningens artikel 3 er fordelingen af kontingentet således:

»Toldkontingentet opdeles i fire dele som følger:

a)et kontingent på 52% af den årlige mængde med løbenummer 09.2005 for indførsel med oprindelse i Thailand

b)et kontingent på 36% af den årlige mængde med løbenummer 09.2006 for indførsel med oprindelse i Filippinerne

c)et kontingent på 11% af den årlige mængde med løbenummer 09.2007 for indførsel med oprindelse i Indonesien og

d)et kontingent på 1% af den årlige mængde med løbenummer 09.2008 for indførsel med oprindelse i andre tredjelande.«

5 Forordning nr. 975/2003 blev vedtaget under de i det følgende beskrevne omstændigheder.

6 I slutningen af 2001 blev Det Europæiske Fællesskab, Thailand og Filippinerne enige om at afholde konsultationer for at undersøge, i hvilket omfang Thailands og Filippinernes legitime interesser blev uretmæssigt forringet som resultat af gennemførelsen af præferencetoldbehandlingen for tunfiskekonserves med oprindelse i de lande, der er medlemmer af gruppen af stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet (herefter »AVS-staterne«). På daværende tidspunkt var indførsel af tunfiskekonserves med oprindelse i Thailand, Filippinerne og andre lande undergivet en toldafgift fastsat til normalsatsen eller »mestbegunstigelses-satsen« på 24%.

7 Da konsultationerne ikke førte til en gensidigt acceptabel løsning, blev Fællesskabet, Thailand og Filippinerne enige om at overgive sagen til mægling ved Verdenshandelsorganisationen (herefter »WTO«).

8 Den 20. december 2002 afgav mægleren en udtalelse, hvorefter Fællesskabet blev anbefalet at åbne et årligt toldkontingent med en toldafgiftssats på 12% for indførsel af tunfiskekonserves fra Thailand og Filippinerne.

Retsforhandlingerne for Domstolen

9 Kongeriget Spanien har anlagt annulationssøgsmål ved Domstolen med påstand om, at forordning nr. 975/2003 annulleres, og at Rådet tilpligtes at betale sagens omkostninger.

10 Rådet har nedlagt påstand om frifindelse og om, at Kongeriget Spanien tilpligtes at betale sagens omkostninger.

11 Ved kendelse af 15. januar 2004 er det blevet tilladt Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber at indtræde i sagen til støtte for Rådets påstande.

12 Da Kongeriget Spanien forudså kendelsen om intervention, havde det i medfør af artikel 93, stk. 3, i Domstolens procesreglement ved skrivelse af 4. november 2003 anmodet om fortrolig behandling af visse oplysninger i forbindelse med søgsmålet. Anmodningen blev forkastet.

Om søgsmålet

13 Til støtte for sit søgsmål har Kongeriget Spanien anført otte anbringender om tilsidesættelse af princippet om fællesskabspræference, om konkurrencefordrejning, om procedurefejl, om tilsidesættelse af partnerskabsaftalen mellem på den ene side medlemmerne af gruppen af stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet og på den anden side Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater, undertegnet i Cotonou den 23. juni 2000 (EFT L 317, s. 3) og godkendt på Fællesskabets vegne ved Rådets beslutning 2003/159/EF af 19. december 2002 (EFT 2003 L 65, s. 27, herefter »Cotonou-aftalen«), om tilsidesættelse af præferenceaftaler indgået med AVS-staterne og staterne under »den

særlige ordning til bekæmpelse af produktion af og handel med narkotika«, om tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, om manglende begrundelse henholdsvis om magtfordrejning.

Det første anbringende om tilsidesættelse af princippet om fællesskabspræference

Parternes argumenter

14 Den spanske regering har gjort gældende, at princippet om fællesskabspræference er et af principperne i EF-traktaten, og at dette princip udgør grundlaget for den fælles toldtarif. Der skal tages hensyn til Fællesskabets interesser, og en udvikling af Fællesskabets produktion skal sikres. Forordning nr. 975/2003 tilsidesætter dette princip, idet foranstaltningerne heri alene kan vedtages, såfremt fællesskabsproduktionen er utilstrækkelig. En sådan utilstrækkelighed er imidlertid ikke blevet godtgjort i det foreliggende tilfælde. I denne forbindelse har regeringen anført, at Spanien er verdens tredjestørste producent og næststørste eksportør af tunfiskekonserves, og at mere end 80% af denne eksport er bestemt til forsyning af Fællesskabets marked.

15 Den spanske regering har nærmere anført, at tunfiskekonservessektoren har stor betydning for den spanske økonomi og især for økonomien i den uafhængige region Galicien, der i forvejen har store økonomiske problemer, og som står for 90% af den spanske tunfiskekonservesproduktion. Der er således tale om et prisfølsomt produkt, der kræver en høj grad af toldbeskyttelse for at konkurrencevilkårene i forhold til produkter med oprindelse i andre lande kan opretholdes.

16 Rådet har henledt opmærksomheden på, at princippet om fællesskabspræference ikke udgør et retligt krav. Dette princip betyder blot, at Fællesskabets producenter skal behandles gunstigere end producenter fra tredjelande. Det er ikke forbudt for Fællesskabet at vedtage en retsakt, der kan have en skadelig virkning for EF-producenterne. Nævnte princip er ikke blevet tilsidesat i det foreliggende tilfælde, eftersom tunfiskekonserves i den mængde, der må indføres inden for toldkontingentet i forordning nr. 975/2003, er undergivet en toldafgift på 12%, således at EF-producenterne fortsat indrømmes en gunstigere behandling end producenter fra tredjelande.

17 Kommissionen har anført, at »fællesskabspræferencen« blot er ét blandt andre politiske hensyn, som institutionerne kan tage i betragtning ved fastsættelsen af toldafgifter. Såfremt institutionerne til hver en tid skulle overholde princippet om »fællesskabspræference«, ville deres kompetence inden for den fælles handelspolitik blive indskrænket på en sådan måde, at det ville være uforeneligt med traktaten.

Domstolens bemærkninger

18 Det er ubestridt, at »fællesskabspræferencen« er et af de hensyn af politisk art, som fællesskabsinstitutionerne baserer sig på i forbindelse med vedtagelsen af samhandelsordninger med tredjelande.

19 Som Domstolen allerede har fastslået, udgør denne præference dog under ingen omstændigheder et retskrav, hvis tilsidesættelse kan medføre, at vedkommende retsakt bliver ugyldig (dom af 14.7.1994, sag C-353/92, Grækenland mod Rådet, Sml. I, s. 3411, præmis 50).

20 Det følger heraf, at det første anbringende skal forkastes, uden at det er fornødent at undersøge forsyningssituationen på Fællesskabets marked eller konsekvenserne af forordning nr. 975/2003 for fællesskabsøkonomien.

Det andet anbringende om konkurrencefordrejning

Parternes argumenter

21 Den spanske regering har gjort gældende, at åbningen af toldkontingentet i forordning nr. 975/2003 medfører en fordrejning af konkurrencevilkårene på markedet for tunfiskekonserves, idet det har negative konsekvenser for Fællesskabets industri og således giver anledning til ubalance på markedet. På dette punkt har regeringen fremlagt tabeller og erklæringer fra spanske producenter, som påviser, at de har oplevet en nedgang i deres afsætning og således har lidt betydelig skade som følge af forordningen.

Regeringen har endvidere anført, at forskelle i omkostninger til social sikring, miljøbeskyttelse og kvalitetskontrol af produkter skaber ulige konkurrencevilkår mellem på

den ene side Thailand og Filippinerne og på den anden Fællesskabet.

22 Rådet har gjort gældende, at selv om det var godtgjort, at kontingentet kunne have haft skadelige virkninger for EF-producenterne, følger det ikke heraf, at der været utilbørlige fordrejninger af konkurrencevilkårene.

23 Kommissionen har anført, at der ikke findes en regel i fællesskabsretten, som forbyder vedtagelse af toldmæssige foranstaltninger, der kan ændre konkurrencevilkårene i den forstand, som den spanske regering hævder de er blevet ændret.

Domstolens bemærkninger

24 Som Kommissionen med rette har henledt opmærksomheden på, indeholder fællesskabsretten ikke et forbud mod vedtagelse af toldmæssige foranstaltninger, der alene har den virkning på konkurrencen, som den spanske regering har hævdet eksisterer i den foreliggende sag.

25 Som generaladvokaten har anført i punkt 12 i forslaget til afgørelse, ville et sådant forbud forhindre Fællesskabet i at medvirke til den gradvise fjernelse af restriktionerne for international samhandel. Enhver nedsættelse af toldafgifterne kan nemlig have en vis indvirkning på konkurrencen mellem produkter, der indføres fra tredjelande, og tilsvarende produkter fra Fællesskabet til ulempe for EF-producenterne. Den spanske regerings argumentation kunne i yderste konsekvens betyde, at Fællesskabet aldrig ville kunne sætte toldafgifterne ned på importerede varer. Det er klart, at det ikke kan forholde sig således.

26 Af disse grunde skal det andet anbringende tillige forkastes.

Det tredje anbringende om procedurefejl

Parternes argumenter

27 Den spanske regering har anført, at forordning nr. 975/2003 er blevet vedtaget i strid med den administrative procedure herfor, idet forordningen ikke er baseret på en teknisk undersøgelse, der fastslår, at det var nødvendigt at vedtage den. Der er ikke blevet udarbejdet en rapport, som kunne gøre det muligt at få kendskab til forsyningsniveauet og til konsekvenserne af at åbne et kontingent for tunfiskekonserver. Forpligtelsen for den kompetente institution til i ethvert tilfælde omhyggeligt og uafhængigt at undersøge alle relevante aspekter er følgelig blevet tilsidesat. Den undersøgelse, som WTO's mægler foretog, kan ikke erstatte Rådets undersøgelse, da mæglerens anbefalinger ikke er retligt bindende, og da Rådet ikke må uddelegere udviklingen af den fælles handelspolitik til tredjemand.

28 Rådet har anført, at det ikke er forpligtet til at foretage en konsekvensvurdering, før det udtaler sig om et forslag fra Kommissionen på grundlag af artikel 133 EF. Under alle omstændigheder blev forordning nr. 975/2003 ikke vedtaget, uden at der forelå talmateriale. I denne forbindelse har Rådet mindet om, at tallene for sats og mængde under toldkontingentet for tunfiskekonserver stort set svarer til de tal, WTO's mægler fremlagde, da han analyserede situationen på markedet.

29 Kommissionen har peget på, at forordning nr. 975/2003 ikke blev vedtaget inden for rammerne af en administrativ procedure, men i henhold til den lovgivningsprocedure, der er fastsat i artikel 133 EF. Lovgiver har imidlertid netop en bredere skønsmæssig beføjelse end de administrative myndigheder.

Domstolens bemærkninger

30 Som anført i denne doms præmis 18-20 gælder der ikke et krav om »fællesskabspræference« ved udøvelsen af den fælles handelspolitik. Følgelig påhvilede det ved vedtagelsen af forordning nr. 975/2003 under alle omstændigheder ikke Rådet at undersøge, hvilken betydning toldkontingentet måtte antages at få for tunfiskekonserverindustrien i Fællesskabet og med dette formål for øje udarbejde en teknisk rapport, som beskrev den aktuelle forsyningsmæssige situation i Fællesskabet inden for denne sektor.

31 Følgelig skal det tredje anbringende også forkastes.

Det fjerde anbringende om tilsidesættelse af Cotonou-aftalen

Parternes argumenter

32 Den spanske regering har påberåbt sig, at der er sket en tilsidesættelse af Cotonou-aftalens artikel 12. Ifølge denne bestemmelse skal Fællesskabet, såfremt det påtænker at træffe en foranstaltning, som kan berøre AVS-staternes interesser, i god tid underrette disse herom. I det foreliggende tilfælde er der ikke sket en sådan underretning.

33 Rådet har anført, at Kommissionens forslag til forordning nr. 975/2003 er et offentligt tilgængeligt dokument, og at en manglende formel underretning om dette forslag derfor ikke kan få retlige konsekvenser for forordningens gyldighed. Den underretningsforpligtelse, som den spanske regering har henvist til, befinder sig i øvrigt i periferien af de krav, der kan stilles til Rådets beslutningsprocedure, og udgør ikke et væsentligt formkrav ved proceduren for udarbejdelse af forordninger. Under alle omstændigheder blev AVS-staterne regelmæssigt underrettet om sagens udvikling.

34 Kommissionen har anført, at den regelmæssigt underrettede AVS-staterne, og at dens forslag blev offentliggjort. Kommissionen har gjort opmærksom på, at Cotonou-aftalens artikel 12 ikke ændrer ved den lovgivningsprocedure, der er fastsat i artikel 133 EF, og at den underretning, som er omhandlet i artikel 12, alene tjener informationsformål. Der er således ikke tale om et væsentligt formkrav, hvis manglende overholdelse kan føre til annullation af forordning nr. 975/2003.

Domstolens bemærkninger

35 Cotonou-aftalens artikel 12 bestemmer, at »såfremt Fællesskabet som led i udøvelsen af sine beføjelser påtænker at træffe en foranstaltning, som kan berøre AVS-staternes interesser for så vidt angår denne aftales mål, underretter det i god tid disse herom [...]». Med henblik herpå giver Kommissionen samtidig AVS-staternes sekretariat meddelelse om forslagene til foranstaltninger af denne art [...]«.

36 Selv om det antages, at det omtvistede toldkontingent kan »berøre AVS-staternes interesser for så vidt angår [Cotonou-aftalens] mål«, og at en manglende overholdelse af Cotonou-aftalens artikel 12 kan føre til annullation af forordning nr. 975/2003, må det imidlertid konstateres, at nævnte artikel ikke er blevet tilsidesat, eftersom AVS-staterne blev behørigt underrettet om den påtænkte foranstaltning.

37 Dette fremgår bl.a. af referaterne fra møder med AVS-staterne afholdt den 1. marts og den 25. marts 2003, hvorefter disse stater var blevet underrettet om, at Kommissionen dels kunne tiltræde udtalelsen fra WTO's mægler, dels havde forelagt et forslag herom for Rådet.

38 Det følger heraf, at det fjerde anbringende skal forkastes.

Det femte anbringende om tilsidesættelse af præferenceaftaler indgået med AVS-staterne og staterne under »den særlige ordning til bekæmpelse af produktion af og handel med narkotika«

Parternes argumenter

39 Ifølge den spanske regering medfører toldkontingentet i forordning nr. 975/2003, at de præferenceaftaler, som Fællesskabet har indgået med AVS-staterne og staterne under »den særlige ordning til bekæmpelse af produktion af og handel med narkotika« (herefter »ordningen til bekæmpelse af narkotika«), bliver indholdsløse, for så vidt som dette kontingent udsætter tunfiskekonserves fra disse lande for konkurrence fra tunfiskekonserves fra lande med en mere udviklet industri.

40 Rådet har anført, at der for kontingentet, åbnet i medfør af forordning nr. 975/2003, gælder en toldafgift på 12%, hvorimod tunfiskekonserves hidrørende fra AVS-staterne indrømmes en toldafgift på nul. Rådet har desuden henledt opmærksomheden på, at vedtagelsen af denne forordning afsluttede en langvarig konflikt med Kongeriget Thailand og Den Filippinske Republik og gjorde det muligt at undgå en sandsynlig dom fra WTO.

41 Kommissionen finder ikke, at forordningen på nogen måde tilsidesætter Cotonou-aftalen eller ordningen til bekæmpelse af narkotika. I denne forbindelse har Kommissionen opregnet forskellene mellem de pågældende toldordninger.

Domstolens bemærkninger

42 De ordninger med præferencebehandling, som er blevet påberåbt i forbindelse med dette anbringende, vedrører i virkeligheden kun de undtagelser fra toldafgift, der dels gives i medfør af Cotonou-aftalen, dels følger af ordningen til bekæmpelse af narkotika i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 2501/2001 af 10. december 2001 om anvendelse af et arrangement med generelle toldpræferencer for perioden fra den 1. januar 2002 til den 31. december 2004 (EFT L 346, s. 1).

43 Det må konstateres, at Rådet med vedtagelsen af forordning nr. 975/2003 indførte et toldkontingent, der ikke er forbundet med ovennævnte aftale eller ordning, og som ikke fjerner de undtagelser fra toldafgift, der indrømmes heri. Forordning nr. 975/2003 er derfor ingenlunde uoverensstemmende med Cotonou-aftalen eller ordningen til bekæmpelse af narkotika.

44 Det femte anbringende skal således tillige forkastes.

Det sjette anbringende om tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning

Parternes argumenter

45 Ifølge den spanske regering tilsidesætter forordning nr. 975/2003 princippet om beskyttelse af den berettigede forventning hos de erhvervsdrivende i Fællesskabet, der har foretaget investeringer i AVS-staterne eller i staterne under ordningen til bekæmpelse af narkotika.

46 Rådet og Kommissionen har anført, at Fællesskabet har et skøn ved valget af de nødvendige foranstaltninger til at gennemføre den fælles handelspolitik, og at Fællesskabet sædvanligvis gør brug af dette skøn. De udleder heraf, at de erhvervsdrivende således ikke kan have en berettiget forventning om, at en eksisterende situation vil blive opretholdt.

Domstolens bemærkninger

47 Adgangen til at påberåbe sig princippet om beskyttelse af den berettigede forventning står åben for enhver erhvervsdrivende, der har en begrundet forventning, som en fællesskabsinstitution har givet anledning til. I øvrigt er der intet til hinder for, at en medlemsstat under et annullationssøgsmål gør gældende, at en retsakt fra institutionerne gør indgreb i visse erhvervsdrivendes berettigede forventninger (dom af 19.11.1998, sag C-284/94, Spanien mod Rådet, Sml. I, s. 7309, præmis 42, og af 15.7.2004, forenede sager C-37/02 og C-38/02, Di Lenardo og Dilexport, endnu ikke trykt i Samling af Afgørelser, præmis 70).

48 Når de erhvervsdrivende kan påregne gennemførelsen af en fællesskabsforanstaltning, der kan påvirke deres interesser, kan de imidlertid ikke påberåbe sig princippet om beskyttelse af den berettigede forventning (dom af 15.4.1997, sag C-22/94, Irish Farmers Association m.fl., Sml. I, s. 1809, præmis 25, og dommen i sagen Di Lenardo og Dilexport, præmis 70).

49 Da Fællesskabets institutioner har et skøn ved valget af de nødvendige foranstaltninger til at gennemføre den fælles handelspolitik, kunne de erhvervsdrivende i det foreliggende tilfælde ikke have nogen berettiget forventning om, at den eksisterende situation ville blive opretholdt (jf. i denne forbindelse dommen i sagen Rådet mod Spanien, præmis 43).

50 Følgelig kunne de berørte erhvervsdrivende ikke have nogen begrundet forventning om, at den toldafgiftssats, som fandt anvendelse på indførsler af tunfiskekonserves med oprindelse i Thailand og Filippinerne, ville blive opretholdt under konsultationerne og mæglingen mellem disse lande og Fællesskabet. Det var derimod sandsynligt, at disse procedurer ville ende med en nedsættelse af toldsatsen.

51 Det følger heraf, at Rådet ikke tilsidesatte princippet om beskyttelse af den berettigede forventning, da det vedtog forordning nr. 975/2003, og dette anbringende skal således forkastes.

Det syvende anbringende om manglende begrundelse

Parternes argumenter

52 Ifølge den spanske regering er forordning nr. 975/2003 utilstrækkeligt begrundet, for så vidt som den i første betragtning begrænser sig til at henvise til rapporten fra WTO's mægler, der ikke er retligt bindende for Fællesskabet. Desuden behandles problemet ikke i sin helhed i forordningen, eftersom det ikke undersøges, hvilken indvirkning forordningens foranstaltninger vil få på tunfiskekonservesindustrien i Fællesskabet.

53 Rådet og Kommissionen har anført, at forordning nr. 975/2003 er tilstrækkeligt begrundet i forordningens betragtninger.

Domstolens bemærkninger

54 Den begrundelse af fællesskabsforordninger, som kræves i henhold til artikel 253 EF, skal klart og utvetydigt angive de betragtninger, som den institution, der har udstedt den pågældende retsakt, har lagt til grund, således at de berørte parter kan få kendskab til grundlaget for den trufne foranstaltning, og således at Domstolen kan udøve sin prøvelsesret (jf. dommen i sagen Grækenland mod Rådet, præmis 19, og dom af 22.11.2001, sag C-301/97, Nederlandene mod Rådet, Sml. I, s. 8853, præmis 187).

55 Når der som i det foreliggende tilfælde er tale om en almengyldig retsakt, behøver begrundelsen kun at angive de samlede omstændigheder, der har ført til, at retsakten er blevet udstedt, og de generelle formål, den skal opfylde (jf. dommen i sagen Spanien mod Rådet, præmis 28, og dommen i sagen Nederlandene mod Rådet, præmis 189).

56 I det foreliggende tilfælde redegøres der i den første betragtning til forordning nr. 975/2003 på klar og gennemsigtig vis for den situation, der har ført til åbningen af det i forordningen fastsatte toldkontingent.

57 I forordningens anden betragtning er det nærmere anført, at forordningens hovedformål er at løse en langvarig handelskonflikt mellem på den side Fællesskabet og på den anden side Kongeriget Thailand og Den Filippinske Republik.

58 I de efterfølgende betragtninger er endelig anført de bevæggrunde, der har ført til vedtagelsen af den måde, toldkontingentet forvaltes på. Heri forklares bl.a., at det i forbindelse med løsningen af nævnte handelskonflikt var hensigtsmæssigt at fastsætte landespecifikke dele af kontingentet dels til de lande, som har en væsentlig interesse i at levere tunfiskekonserves, dels til andre lande.

59 Begrundelsen for forordning nr. 975/2003 indeholder således en klar beskrivelse af de faktiske omstændigheder samt af de formål, som fællesskabslovgiver ønskede at forfølge. Denne begrundelse har i øvrigt vist sig at være tilstrækkelig til, at den spanske regering har kunnet kontrollere dens indhold og vurdere, om det var hensigtsmæssigt at anfægte forordningens gyldighed.

60 Som det allerede er anført i denne doms præmis 30, påhvilede det desuden ikke Rådet at undersøge, om toldkontingentet ville få indvirkning på Fællesskabets tunfiskekonservesindustri. I modsætning til hvad den spanske regering har anført, skulle dette spørgsmål derfor ikke indgå i redegørelsen for begrundelsen for forordning nr. 975/2003.

61 Følgelig skal det syvende anbringende også forkastes.

Det ottende anbringende om magtfordrejning

Parternes argumenter

62 Den spanske regering har gjort gældende, at der foreligger magtfordrejning, eftersom toldkontingentet for tunfiskekonserves på vilkårlig vis er blevet givet til næsten samtlige stater, som er omfattet af forordningen, herunder Indonesien, og idet saldoen er blevet tildelt tredjelande. Ifølge regeringen er de procentsatser, der er fastsat i artikel 3 i forordning nr. 975/2003, til hinder for, at der overhovedet kan tales om et kontingent, og disse satser synes nærmere at være resultatet af politiske forhandlinger. Desuden er denne foranstaltning i strid med sit eget formål, for så vidt som Rådet ikke har taget hensyn til de retningslinjer, der skal tjene til at opfylde Fællesskabets mest påtrængende behov for dette produkt. Endelig vil de toldpræferencer, som tildeles ved denne forordning, skabe en farlig præcedens, idet andre stater vil føle sig diskrimineret og derfor anmode om tilsvarende toldpræferencer.

63 Rådet og Kommissionen har gjort gældende, at de faktiske omstændigheder i den foreliggende sag ikke kan karakteriseres som magtfordrejning i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i Domstolens praksis.

Domstolens bemærkninger

64 Som det fremgår af Domstolens faste praksis, er en retsakt kun behæftet med magtfordrejning, såfremt det på grundlag af objektive, relevante og samstemmende indicier fremgår, at den må antages at være truffet udelukkende eller dog i det mindste overvejende for at forfølge andre formål end dem, der er angivet, eller for at omgå en fremgangsmåde, der særligt er fastsat ved traktaten for at imødegå konkret foreliggende vanskeligheder (jf. dom af 14.5.1998, sag C-48/96 P, Windpark Groothusen mod Kommissionen, Sml. I, s. 2873, præmis 52, og af 22.11.2001, sag C-110/97, Nederlandene mod Rådet, Sml. I, s. 8763, præmis 137).

65 Det må konstateres, at den spanske regering ikke har fremlagt sådanne indicier.

66 Derimod er det åbenbart, at toldkontingentet i artikel 2 og 3 i forordning nr. 975/2003 lever op til de formål, der er anført i forordningens anden og tredje betragtning, dvs. at løse en langvarig konflikt med Kongeriget Thailand og Den Filippinske Republik og i forbindelse med løsningen af denne konflikt at fastsætte landespecifikke dele af kontingentet, dels til de lande, som har en væsentlig interesse i at levere tunfiskekonserves, dels til andre lande.

67 For så vidt angår den spanske regerings argument om, at forordningen skaber en præcedens, således at andre stater vil anmode om tilsvarende toldpræferencer, er det tilstrækkeligt at konstatere, at en sådan påstand, selv om den skulle være berettiget, under ingen omstændigheder er ensbetydende med, at det pågældende kontingent er blevet åbnet for at forfølge andre formål end dem, der er angivet, eller for at omgå en fremgangsmåde, der særligt er fastsat ved traktaten for at imødegå konkret foreliggende vanskeligheder.

68 Det følger af det ovenfor anførte, at det ottende anbringende skal forkastes.

69 Da ingen af den spanske regerings anbringender kan lægges til grund, bør Rådet frifindes.

Sagens omkostninger

70 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Rådet har nedlagt påstand om, at Kongeriget Spanien tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Kongeriget Spanien har tabt sagen, bør det pålægges det at betale sagens omkostninger. Ifølge procesreglementets artikel 69, stk. 4, bærer Kommissionen, der har interveneret i sagen, sine egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Første Afdeling):

1) Rådet for Den Europæiske Union frifindes.

2) Bortset fra de omkostninger, som Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber har afholdt, betaler Kongeriget Spanien sagens omkostninger.

Underskrifter

1 – Processprog: spansk.